

A bennünk lakozó titok

Advent a vágyakozás ideje. A vágyakozás szerető kívánczóság az után, ami mélységesen betöltheti és kielégítheti szívünket. A vágyakozás mindig a szeretettel kapcsolatos, a szívvel, amely a vágyakozás révén tágul ki. Szent Ágoston szemében a vágyakozás az ember egyik alapjellemzője. Az ember lényege szerint olyan valaki, aki Isten után vágyakozik. Ez nem mindig nyilvánvaló, de minden földi vágyakozásban ott rejlik ez a végső, Isten utáni vágyakozás is. Ha szenvedélyesen vágyakozom a sikerre, a vagyonra, a gazdagságra, az elismerésre, akkor vágyakozásom mindig túlmutat az elérhetőn. Nincs olyan elismerés, amely teljesen kielégítené vágyakozásomat. Nincs olyan vagyon, amely teljes nyugalmat biztosíthatna nekem. Végső soron minden vágyamban Isten után vágyakozom. Ezt fejezte ki klasszikusan Ágoston, amikor azt írta: „Nyugtalan a mi szívünk, míg nyugalmat nem talál benned, Istenem.”

Aki elfojtja vágyakozását, a vágy betegévé, szenvedélybeteggé válik. Advent lenne annak az ideje, hogy szenvedélyeinket ismét vágyakozássá változtassuk. Mindegyikünk ismer szenvedélyeket, belső függőségeket. Nem csupán a szembeötlő szenvedélyek léteznek, mint például az alkoholizmus, a drogozás, a gyógyszerfüggőség, a munkamániák, a kapcsolati szenvedély, a szexüret, a játékszenvedély. Mihelyt függővé válunk valamilyen viselkedéstől vagy dologtól, kialakul bennünk a szenvedélystruktúrája. Többé nem vagyunk képesek az illető viselkedés vagy a szóban forgó dolog nélkül létezni. A művészet abban állna, hogy gondosan szemügyre vesszük szenvedélyeinket, és felfedezzük bennük azt a vágyakozást, amely megmutatja nekünk, hogy kívánczóságunk túlmutat mindazon, ami hétköznapi és banális. Végső fokon a haza és a védettség iránti vágyakozás, az elveszett Paradicsom iránti vágyakozás rejlik ebben. Ez azonban nem valami hibás vagy egészségtelen fejlemény, nem az éretlenség vagy a visszafejlődés kifejeződése. Valami mást mutat, nevezetesen annak sejtelmét, hogy csak akkor tudjuk belevetni magunkat az

élettel folytatott küzdelemben, ha ott-hon vagyunk saját magunkban, és ha Istent ama titokként érzékeljük, amely bennünk lakozik.

Ha advent idején érintkezésbe kerülök vágyakozásommal, akkor meg tudok békélni életem átlagosságával. Akkor búcsút tudok mondani azoknak az illúzióknak, amelyeket az életemről alkottam magamnak, például annak az illúzióknak, hogy a foglalkozásomnak teljesen ki kell töltenie engem, hogy családom képes mindig harmóniában élni, vagy hogy mindig sikeres és mindenki kedvence lehetek. Sokan makacsul ragaszkodnak ezekhez az illúziókhöz, s ha az élet nem teljesíti őket, akkor ezt azáltal fojtják el, hogy rózsaszínben mutatják be életüket. Amikor másoknak mesélnék valamit, szívesen esnek túlzásokba. Mindig érdekfeszítőbben ábrázolják a dolgot, mint amilyen. Ha önmagukról beszélnek, mindig azt mesélik el, milyen rendkívüli a bennük éppen zajló folyamat. Ezzel azt akarják elfedni, hogy mély válságban vannak. Szemüket becsukják életük banalitása előtt, és helyzetük túlzó leírásával tartják fenn különlegességük illúzióját.

Vágyakozásomnak pozitív hatása van. Távol tart attól, hogy életemet túlterheljem bizonyos elvárásokkal, s az embereket agyonnyomjam kíváncságaimmal. Meg tudok békélni hétköznapijaimmal, el tudom fogadni azokat olyannak, amilyenek. S el tudom fogadni az embereket is olyanak, amilyenek. Ez éppúgy vonatkozik munkatársaimra, mint házastársamra. A vágyakozás kivezet ezen a világon túlra. Van bennem valami, ami túl van ezen a világon, valami, amin a világnak nincs hatalma. A vágyakozás ezért megszabadít attól, hogy a világhoz tapadjak. Elfogadom, hogy egyetlen ember sem képes kielégíteni legmélyebb vágyakozásomat. Ebből a magatartásból fakadóan képes vagyok szabadon találkozni a másik emberrel, anélkül hogy valamilyen előre gyártott, merev képbe szorítanám őt túlzott elvárásaimmal. A vágyakozás lehetővé teszi számomra, hogy előítéletektől mentes nyitottsággal közeledjek mások felé. Így aztán képes leszek élvezni a talál-

kozást és a kapcsolatot, anélkül hogy folytonosan valami többet akarnék. A másik ember Istenhez utal engem, anélkül hogy istenné kellene válnia számomra.

Saint-Exupérytól származik a híres mondás: „Ha hajót akarsz építeni, tanítsd meg az embereket a széles óceán iránti vágyakozásra.” A vágyakozásban tehát olyan erő rejlik, amely képessé tesz minket arra, hogy egészen konkrét módon közelítsünk meg utópiákat. A vágyakozás arra ösztönözte a középkori embereket, hogy magas dómkat építsenek. Ez az építészlet a vágyakozásból élt. A zene is a vágyakozásból él, s ablakot nyit az égre. Végső soron minden művészet az örökkévaló, a még soha nem volt megmutatkozása. Az egészen más iránti vágyakozásnak a kifejeződése. A vágyakozásban olyan erő rejlik, amely képes szétfeszíteni a betont, képes szétörni azt a páncélt, amelyet azért építettünk magunk köré, hogy érzéketlenek legyünk a másik világ iránt. A vágyakozás megnyitja szűk világunkat. Nyitva tartja fölöttünk a horizontot. A vágyakozás nem zárkózik el az élet rettenetes tényei elől, viszont rávezet minket annak a reménynek a nyomára, amelynek segítségével képesek vagyunk szembenézni a valósággal, anélkül hogy kétségbeesnénk miatta.

Advent idején kérdezd meg magadtól, tulajdonképpen mi is a legmélyebb vágyakozásod. Ha érintkezésbe lépsz vágyakozásoddal, szíved tágassá válik. Szabadnak fogod érezni magadat, még ha minden szűkös is körülötted.

Bízzál meg a haza és a védettség, az igazi élet és a hiteles szeretet iránti vágyakozásodban. Amikor adventi énekeket énekelsz vagy Izajás próféta szavait hallgatod, engeddd, hogy oly módon érjenek el hozzád a szavak, hogy felszítsák vágyakozásodat. Vágyakozásod kitágítja majd életedet, és elvezet az élet forrásához, amely benned buzog, és nem hagyja, hogy a téged körbevevő kövek határok közé szorítsák.

Anselm Grün

Forrás: Publik-Forum, 2003/23